

همکاری دوجانبه ج.ا.ایران و ترکمنستان

تاریخ به روز رسانی: دی ۱۳۹۵

همکاریهای دوجانبه

محل برگزاری	تاریخ	متولی اجلاس	اجلاس
تهران	اسفند ۱۳۸۰	وزارت راه و ترابری	ششم
عشق آباد	بهمن ۱۳۸۱	وزارت راه و ترابری	هفتم
تهران	فروردین ۱۳۸۳	وزارت راه و ترابری	هشتم
عشق آباد	مردادماه ۱۳۸۵	وزارت امور خارجه	نهم
تهران	فروردین ماه ۱۳۸۹	وزارت امور خارجه	دهمین
عشق آباد	تیر ماه ۱۳۹۰	وزارت امور خارجه	یازدهمین
تهران	۲۶ تیرماه ۱۳۹۱	وزارت امور خارجه	دوازدهمین
عشق آباد	۳۰ دی و ۱ بهمن ۱۳۹۲	وزارت امور خارجه	سیزدهمین
تهران	مرداد ماه ۱۳۹۴	وزارت راه و شهرسازی	چهاردهمین

اهم اسناد مبادله شده

- ✓ موافقتنامه بازرگانی
- ✓ موافقتنامه تشویق و حمایت از سرمایه گذاری
- ✓ موافقتنامه اجتناب از اخذ مالیات مضاعف
- ✓ یادداشت تفاهم همکاری های بازرگانی در سال ۸۶
- ✓ امضاء ۷ یادداشت تفاهم همکاری با کشور ترکمنستان در اسفند ماه ۱۳۹۳ همزمان با سفر رئیس محترم جمهور به عشق آباد

اهم مبادله هیاتها

- ✓ سفر آقای لاریجانی رییس محترم مجلس به ترکمنستان در شهریور ماه ۱۳۹۲
- ✓ سفر آقای رحیم پور معاون وزارت امور خارجه به ترکمنستان در دی ماه ۱۳۹۲
- ✓ سفر آقای ماجدی موقت معاون امور بین الملل وزارت نفت به ترکمنستان در دی ماه ۱۳۹۲
- ✓ سفر آقای ظریف وزیر محترم خارجه ایران به ترکمنستان جهت امضای یادداشت تفاهم سیزدهمین اجلاس ایران و ترکمنستان در اول بهمن ماه ۱۳۹۲
- ✓ سفر آقای خسرو تاج قائم مقام محترم وزیر صنعت، معدن و تجارت و معاون بازرگانی داخلی به ترکمنستان جهت شرکت در مراسم افتتاحیه نمایشگاه اختصاصی نفت، گاز، برق و ساختمان در عشق آباد (شهریورماه ۱۳۹۲)
- ✓ سفر جناب آقای دکتر آخوندی وزیر محترم راه و شهرسازی به ترکمنستان و افتتاح نمایشگاه ۸-۶ اسفندماه ۱۳۹۳
- ✓ سفر رئیس محترم جمهور به ترکمنستان در اسفند ماه ۱۳۹۳
- ✓ سفر جناب آقای نعمت زاده وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت به ترکمنستان جهت افتتاح نمایشگاه در اسفندماه ۱۳۹۳
- ✓ سفر وزیر امور خارجه ترکمنستان به تهران در مرداد ماه ۱۳۹۴
- ✓ سفر جناب آقای نعمت زاده وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت و جناب آقای افخمی معاون محترم وزیر و رئیس سازمان توسعه تجارت به ترکمنستان و بازدید از نمایشگاه تخصصی ایران در ترکمنستان در مرداد ماه ۱۳۹۴
- ✓ سفر آقای آخوندی وزیر محترم راه و شهرسازی به ترکمنستان در شهریور ماه ۱۳۹۵ به منظور مشارکت در برنامه افتتاح فرودگاه بین المللی عشق آباد

مهمترین اقدامات بعمل آمده

- ✓ تاسیس شرکت مشترک بین ایدرو و طرف ترکمنی برای احداث ترمینال در بندر عباس برای صادرات محصولات پتروشیمی
- ✓ صادرات ۱۰۰ دستگاه پژو پارس از سوی ایران خودرو به ترکمنستان به ارزش ۱ میلیون و ۵۰ هزار دلار که از طریق تهاتر کالا بابت گاز وارداتی از ترکمنستان تامین اعتبار می شود.
- ✓ اعزام رایزن بازرگانی به ترکمنستان در شهریورماه ۸۸
- ✓ تاسیس دفتر نمایندگی شرکت ایران خودرو
- ✓ ساخت نمایشگاه خودرو، ۳۰۰ کیلومتر اتوبان و بازسازی خیابانها.

- ✓ ایجاد تعدادی سیلو
- ✓ احداث سد دوستی بین دو کشور
- ✓ برگزاری هر ساله نمایشگاه ها
- ✓ راه اندازی خطوط تلفن و اجرای پروژه فیبرنوری
- ✓ احداث پارک و جنگل کاری در ترکمنستان
- ✓ ساختمان سازی
- ✓ ایجاد شعبه بانک صادرات ایران در ترکمنستان
- ✓ انتقال دو خط لوله گاز به ایران
- ✓ ساخت خط انتقال برق به ایران
- ✓ وجود پنج مبادی گمرگی بین دو کشور
- ✓ حفاری چاه نفت در دریای خزر
- ✓ همکاری در بازسازی پالایشگاه ترکمن باشی
- ✓ ایجاد تعدادی واحدهای تولیدی
- ✓ همکاری های حمل و نقل جاده ای و ریلی
- ✓ اتصال راه آهن دو کشور از طریق سرخس
- ✓ احداث راه آهن سه جانبه ایران- ترکمنستان- قزاقستان
- ✓ برگزاری نمایشگاههای اختصاصی و ایران پروژه در ترکمنستان
- ✓ افتتاح حساب یورو بانک پارسیان نزد بانک ترکمنستانی (state bank for foreign economic affairs of Turkmenistan) که در حال حاضر استفاده از آن تنها در قالب تفاهم نامه با شرکت گاز و جهت پرداختهای آن شرکت امکان پذیر است.
- ✓ مشارکت ۹ شرکت ایرانی در نمایشگاه بین المللی صنعت برق ترکمنستان در تاریخ ۱۸ لغایت ۲۰ شهریور ماه سال جاری

اهم برنامه های آتی

- ۱- برگزاری نمایشگاه اختصاصی ایران در ترکمنستان در اسفند ماه ۱۳۹۵
- ۲- پیگیری صادرات کالا توسط شرکت های ایرانی در مقابل واردات گاز طبیعی از ترکمنستان
- ۳- تسریع در اخذ روادید
- ۴- پیگیری طرحهای مربوط به فعال تر نمودن بازارچه مرزی باجگیران - گودان
- ۵- افزایش حجم صدور خدمات فنی و مهندسی به ترکمنستان

- ۶- مذاکره در مورد تشکیل شورای مشترک بازرگانی دو کشور
۷- برگزاری بیست و یکمین نمایشگاه بین المللی نفت و گاز ترکمنستان توسط شرکت نمایشگاه‌های بین المللی استان اصفهان در تاریخ ۲۵ لغایت ۲۷ آبان ماه ۹۵

مسائل و مشکلات

- ۱- مشکل ویزا و دریافت هزینه های اضافی
- ۲- اعمال محدودیت دولت ترکمنستان برای تردد کامیونها از مرز باجگیران- گودان
- ۳- بررسی رفع موانع و مشکلات مربوط به بازارچه مرزی باجگیران - گودان
- ۴- ترافیک کامیون های ایرانی در گمرک ترکمنستان
- ۵- فعال نبودن سیستم بانکی و مبادله پول
- ۶- مشکل تردد افراد در بازارچه مرزی باجگیران - گودان
- ۷- عوارض بالای هزینه های بندری در ترکمن باشی برای کشتی های ایرانی
- ۸- حمل و نقل جاده ای و ترانزیت (مشکلات توقف طولانی واگن ها و کانتینرها).
- ۹- حمل و نقل و ترانزیت کالا از طریق ریلی (در این همکاری مذاکرات جدی برای جلوگیری از ترافیک واگنها با طرف ترکمنی صورت گیرد).
- ۱۰- اعمال عوارض بر واردات سیمان و عایق های رطوبتی توسط دولت ترکمنستان
- ۱۱- اعلام روند کند بودن تأییدیه دریافت کالا توسط دولت ترکمنستان به شرکت گاز ایران جهت پرداخت پول به شرکتهای ایرانی
- ۱۲- کاهش ترانزیت کامیون های ایرانی از مبادی ایران به ترکمنستان بدلیل طولانی شدن زمان اعطای روادید ترانزیتی که در حال حاضر ۵۰ تا ۶۰ روز می باشد و افزایش هزینه های ترانزیتی بطور ناگهانی
- ۱۳- کاهش منابع ارزی ترکمنستان به جهت افت شدید قیمت نفت و بخصوص گاز طبیعی (با توجه به اینکه عمده درآمد ترکمنستان حاصل از نفت و بخصوص گاز طبیعی است)
- ۱۴- ایجاد قوانین جدیدی توسط بانک مرکزی ترکمنستان به جهت محدود نمودن تبدیل منات به دلار برای اتباع خود (هر شخص مجاز به برداشت ۱۰۰۰۰ دلار وجه نقد از بانک بوده و با نرخ برابری ۳,۵ منات در قبال دلار نیز حداکثر ۳۵۰۰۰ منات مجاز به برداشت است)
- ۱۵- انجام مبادلات به صورت چمدانی به جهت عدم امکان مبادلات پولی بین ایران و ترکمنستان و بروز مشکلات (با توجه به محدودیت تبدیل منات به دلار)

پیشنهادات

- ۱- اعلام آمادگی شرکتهای معتبر ایرانی برای همکاری در زمینه طرح های تولیدی، صنعتی و صدور خدمات فنی و مهندسی به ویژه در زمینه نفت و گاز، پتروشیمی، ساختمان سازی، IT، انرژی برق، راه سازی و ...
- ۲- امضای قرارداد بین دو کشور از محل بازپرداخت بدهی گاز بابت صادرات کالاهای مورد نیاز و یا اجرای پروژه های خدمات فنی و مهندسی توسط شرکتهای ایرانی تأمین شود.
- ۳- فعال نمودن بازارچه مشترک مرزی باجگیران- گودان (جهت افزایش تسهیلات بازارچه و معافیت کامل ۶ قلم کالای صادراتی از جمله پارچه نخی، پارچه لی، رو تختی و ...)
- ۴- فعال نمودن همکاریهای اتاق های بازرگانی دو کشور
- ۵- همکاری در زمینه برگزاری نمایشگاههای تخصصی ایران در عشق آباد
- ۶- رفع مشکلات مربوط به فعالیت سیستم بانکی و انتقال ارز
- ۷- رفع مشکل تردد (ویزا) برای تجار و بازرگانان
- ۸- اخذ امتیاز در مقابل واردات فرآورده های نفتی جهت متوازن نمودن مبادلات تجاری
- ۹- تأمین اعتبارات برای صدور کالا و خدمات
- ۱۰- حل و فصل مشکلات ترافیک واگن ها و کامیونها با افزایش مدت زمان فعالیت گمرکات دو کشور

آخرین وضعیت پروژه های صادراتی در حوزه شیلات در ترکمنستان

✓ مجتمع تولید خزر بالیق و خاوریار واقع در شهر ترکمن باشی استان بالکان در سال ۹۴ افتتاح شده و تعداد ۳۰۰ عدد بچه ماهی خاویار در تابستان ۹۴ توسط سازمان شیلات تامین گردیده ، همچنین ماهی کلیکا و انواع دیگر ماهی این مجتمع نیز توسط شرکت فرآوری و بسته بندی پاک ثمر به تعداد ۵ کامیون تامین گردیده که بدلیل مشکل انتقال ارز در حال حاضر صادرات آن متوقف شده است که در این راستا به مدیر بازرگانی شرکت خزر بالیق امکان استفاده از محل تهاتر گاز جهت دریافت ماهی پیشنهاد گردیده است.

آخرین وضعیت مرتبط با سیستم بانکی ترکمنستان

۱- در حال حاضر بانک صادرات شعبه عشق آباد در ترکمنستان مشغول به فعالیت می باشد وامور بانکی جاری اعم از افتتاح حساب ارزی و منات و عملیات باجه ای را انجام می دهد. همچنین در این بانک امکان پرداخت تسهیلات یورویی به شرکتهای ایرانی و خارجی بجز ترکمنستانی در قبال اخذ ضمانت نامه نیز وجود دارد. درخصوص صدور کارت بانکی این بانک و نصب دستگاه پوز نیز اقداماتی در دست برنامه ریزی دارد. متأسفانه بدلیل محدودیتهای اعمال شده بر روی این بانک

هیچ گونه روابط کارگزاری با بانکهای ایرانی برقرار نیست و عملیات نقل و انتقال ارز نیز در حال حاضر وجود ندارد.

۲- بانک پارسیان با بانک دولتی روابط اقتصاد خارجی ترکمنستان جهت پوشش دادن بدهیهای گازی نسبت به افتتاح حساب یورویی اقدام نموده است و همچنین بانک توسعه صادرات ایران نیز درخواست برقراری روابط کارگزاری با بانکهای ترکمنستان را نیز نموده است.

۳- از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران نیز دعوت شده تا جهت برقراری روابط بانکی بین بانک مرکزی دوکشور مذاکراتی را به عمل آورند.

۴- علی رغم تاکیدات در گزارشات ارسالی جهت تخصیص خط اعتباری از محل بدهیهای گازی ایران به ترکمنستان تاکنون هیچ گونه خط اعتباری برای صادرات به این کشور تخصیص داده نشده است،

۵- در خصوص تهاتر کالا و خدمات نیز در ازای واردات گاز از ترکمنستان در اواخر سال ۹۱ بین دوکشور توافق شده که از سال ۹۲ صادرات کالا و خدمات به کشور ترکمنستان صورت پذیرد، لذا در این راستا هیاتی از ترکمنستان نیز از شرکتهای مختلف تولیدی ایران بازدید کرده اند و در حال حاضر نیز تهاتر با عملکرد پایینی در حال انجام می باشد.

۶- ارزش برابری منات در برابر دلار (نرخ رسمی) از ابتدای سال ۲۰۱۵ کاهش داشته، از ۲,۸۵ به ۳,۵ منات در قبال دلار رسیده است. و از ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۴ نیز هر دلار آمریکا ۲,۸۵ منات در بانک معامله می شده است، البته لازم بذکر است که نرخ دلار در بازار آزاد در حال حاضر بیش از ۵ منات می باشد.

۷- با توجه به بررسی صورت گرفته نرخ بهره تسهیلات برای واحدهای تولیدی صادراتی از ۱ تا ۵٪ متغیر می باشد.

جدول زیر ساختهای ایران - ترکمنستان

عنوان	شامل	وضعیت	توضیحات
برگزاری اجلاس ها و کمیته های مشترک تخصصی	اجلاس کمیسیون عالی	نداریم	
	اجلاس کمیسیون مشترک همکاریهای اقتصادی و بازرگانی	داریم	چهاردهمین اجلاس به تولیت وزارت راه و شهرسازی در تهران برگزار شد.
	کمیته مشترک بازرگانی	نداریم	
	سایر کمیته های تخصصی	نداریم	
موافقتنامه ها و یادداشت تفاهم های تجاری، صنعتی و معدنی	تجارت آزاد	نداریم	
	تجارت ترجیحی	نداریم	
	بازرگانی	لازم الاجرا است	
	یادداشت تفاهم همکاری صنعتی و معدنی	نداریم	
	یادداشت تفاهم همکاری نمایشگاهی	نداریم	
	یادداشت تفاهم همکاری سازمان توسعه تجارت	نداریم	
موافقتنامه ها و یادداشت تفاهم های اقتصادی و مالی	اجتناب از اخذ مالیات مضاعف	لازم الاجرا است	
	تشویق و حمایت از سرمایه گذاری خارجی	لازم الاجرا است	
	گمرکی	لازم الاجرا است	
	تفاهم نامه ترتیبات بانکی	داریم	
	تفاهم نامه همکاری صندوق های ضمانت صادرات	نداریم	
	بانکی		افتتاح حساب یورو بانک پارسیان نزد state bank for foreign economic affairs of Turkmenistan (ترکمنستان بانک) که در حال حاضر استفاده از آن تنها در قالب تفاهم نامه با شرکت گاز و جهت پرداختهای آن شرکت

امکان پذیر است.			
	لازم الاجرا است	هوایی	موافقتنامه های حمل و نقل
	لازم الاجرا است	دریایی	
	لازم الاجرا است	زمینی	
	لازم الاجرا است	ریلی	
	نداریم	اتاق مشترک بازرگانی	همکاریهای اتاق بازرگانی
	نداریم	شورای مشترک بازرگانی	
	نداریم	تاسیس مرکز تجاری	
شعبه بانک صادرات	داریم	تاسیس شعبه یا بانک ایرانی	روابط بانکی
	نداریم	بانک مشترک	
	داریم	کارگزاری	
	نداریم	میزان خطوط اعتباری تخصیصی	
	۶	درجه ریسک کشوری	
	نداریم	یادداشت تفاهم استاندارد	همکاریهای استاندارد
	نداریم	شعبه سازمان توسعه تجارت	ایجاد شعبه سازمان / دفتر رایزنی
	نداریم	دفتر رایزن بازرگانی	